

Konkluzje Rady z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie szans i wyzwań stojących przed kinem europejskim w erze cyfrowej

(2010/C 323/05)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

1. MAJĄC NA UWADZE:

- dokument roboczy służb Komisji z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie wyzwań stojących przed europejskim dziedzictwem filmowym ery analogowej i cyfrowej (drugie sprawozdanie z wykonania zalecenia w sprawie dziedzictwa filmowego) ⁽¹⁾,
- komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Europejska agenda cyfrowa” ⁽²⁾, a zwłaszcza stwierdzenie, zgodnie z którym „wsparcie cyfryzacji kin jest niezbędne do ochrony różnorodności kulturowej”,
- zieloną księgę Komisji z dnia 27 kwietnia 2010 r. zatytułowaną „Uwalnianie potencjału sektora kulturalnego i kreatywnego” ⁽³⁾,
- konwencję UNESCO z dnia 20 października 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego ⁽⁴⁾.

2. Z ZAINTERESOWANIEM PRZYJMUJE:

- komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie szans i wyzwań stojących przed kinem europejskim w erze cyfrowej ⁽⁵⁾.

3. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI, ŻE:

- technologie cyfrowe dają nowe możliwości dystrybucji filmów, między innymi do kin, które wyświetlają produkcje artystyczne lub są zlokalizowane na obszarach o mniejszym zaludnieniu; technologie te przyczyniają się w ten sposób do realizacji europejskich i krajowych celów związanych z promowaniem i udostępnianiem dzieł europejskich, promocją różnorodności kulturowej i językowej oraz spójnością społeczną,
- europejski rynek kinowy jest rozdrobniony i wynika z tego szereg wyzwań, które mogą mieć wpływ na proces tworzenia i wprowadzania w życie ogólnokrajowych i ogólnoeuropejskich planów przechodzenia na kino cyfrowe,

- cyfryzacja kin generuje znaczne koszty, które ponieść muszą właściciele sal kinowych, dystrybutorzy natomiast mogą dokonać oszczędności dzięki niższym kosztom kopii cyfrowych. Aby przezwyciężyć tę asymetrię, rynek ustanowił modele finansowania cyfryzacji kin ze środków prywatnych, zwane między innymi „modelami VPF” (*Virtual Print Fee* – opłaty od wirtualnej kopii) ⁽⁶⁾. Modele te jednak nie zawsze pasują do małych – zwłaszcza jednosalowych – kin wyświetlających produkcje artystyczne, arcydzieła sztuki filmowej lub retrospekcje. Dlatego też kina te mogą stanąć przed większymi problemami finansowymi przy uzyskiwaniu sprzętu do projekcji cyfrowych, mimo że pełnią ważną rolę społeczną i kulturalną, na przykład na obszarach o mniejszym zaludnieniu, gdzie liczba wydarzeń kulturalnych jest ograniczona.

4. ZWRACA W TYM KONTEKŚCIE UWAGĘ NA FAKT, ŻE:

- projekcja cyfrowa pozwala na korzystanie w sposób elastyczniejszy i mniej kosztowny z wersji w różnych językach (również opatrzonych napisami lub dubbingowanymi) oraz z technik audiodeskrypcji, co przyczynia się do lepszego obiegu i dostępu do dzieł pochodzących między innymi z krajów lub regionów, których języki są mniej rozpowszechnione,
- cyfryzacja kin stwarza bezprecedensowe szanse dla kina europejskiego, ale może wymagać restrukturyzacji rynku, która będzie miała nieproporcjonalny wpływ na wyżej wspomniane kina; w konsekwencji utrudnione może być utrzymanie różnorodności filmów wchodzących na ekrany, a dostęp do produkcji filmowej – ograniczony dla niektórych grup ludności. Zmiana ta mogłaby także zagrozić spójności społecznej, ponieważ w niektórych regionach kina odgrywają ważną rolę jako miejsca spotkań i wymiany poglądów. Konsekwencją tej restrukturyzacji mogłyby być koszty społeczne, zwłaszcza jeżeli chodzi o zatrudnienie w sektorach technicznych i w sektorze pokazów kinowych,
- cyfryzacja kin stwarza również szanse na promowanie europejskiego dziedzictwa filmowego oraz na umożliwienie kontaktu z nim. Dla zwiększenia tych szans, z myślą między innymi o celach edukacyjnych, konieczne są zatem stosowne działania na różnych szczeblach,
- aby w jak największym zakresie ułatwić przejście na projekcję cyfrową, źródła finansowania – przez podmioty prywatne czy też państwowe – szczebla lokalnego, krajowego czy europejskiego – muszą być zagregowane i elastyczne, co pozwoli różnym rodzajom kin otrzymać wsparcie dopasowane do konkretnej sytuacji, w której się znajdują.

⁽¹⁾ SEC(2010) 853 wersja ostateczna.

⁽²⁾ COM(2010) 245 wersja ostateczna.

⁽³⁾ COM(2010) 183 wersja ostateczna.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2006/515/WE z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie zawarcia Konwencji w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego (Dz.U. L 201 z 25.7.2006, s. 15).

⁽⁵⁾ COM(2010) 487 wersja ostateczna.

⁽⁶⁾ Model opłaty od wirtualnej kopii (VPF) opiera się na udziale zewnętrznych inwestorów/podmiotów zajmujących się integracją, których zadaniem jest rozwiązanie kwestii podziału kosztów i korzyści. Te podmioty zewnętrzne pobierają (część) oszczędności dystrybutorów w postaci opłat VPF, aby przyczynić się do wyposażenia uczestniczących kin w sprzęt cyfrowy.

5. UZNAJE, ŻE:

- oprócz zapewnienia samego sprzętu do projekcji cyfryzacja kina wymaga również dodatkowego sprzętu i narzędzi (np. serwera, sprzętu audio, ekranu, dostosowania sali projekcyjnej itp.),
- trwałość tego sprzętu jest jeszcze nieznaną, co rodzi pytania o koszty jego konserwacji i o finansowe aspekty jego unowocześniania lub zastępowania go nowym w perspektywie średnio- i długoterminowej, także w związku z ewentualną migracją produkcji cyfrowych do nowych formatów.

6. UWAŻA W TYM KONTEKŚCIE, ŻE:

- przejście na kino cyfrowe jest niezbędne i pilne. W ramach polityk publicznych należy wspierać to przejście, biorąc pod uwagę następujące cele leżące w interesie ogólnym:
 - zapewnienie dostępu do dzieł europejskich, w tym dzieł należących do europejskiego dziedzictwa filmowego, i ich promowanie,
 - promowanie różnorodności kulturowej i językowej, zwłaszcza poprzez poprawę obiegu dzieł,
 - wzmocnienie konkurencyjności europejskich podmiotów zaangażowanych w proces cyfryzacji,
 - zwiększenie spójności społecznej, między innymi dzięki temu, że kina działające w Unii Europejskiej będą różnorodne.

7. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE ZAMIAR KOMISJI, BY:

- wprowadzić w życie plan działań dotyczący przejścia kin europejskich na cyfrowe projekcje kinowe, czego dotyczył komunikat w sprawie szans i wyzwań stojących przed kinem europejskim w erze cyfrowej, a zwłaszcza:
 - uruchomić przed końcem 2010 roku nowy mechanizm, który będzie częścią obecnie działającego programu MEDIA i narzędziem wspierania cyfryzacji kin posiadających w repertuarze znaczną liczbę europejskich dzieł o charakterze innym niż krajowy,
 - przeanalizować w 2011 roku możliwość zapewnienia właścicielom kin dostępu do gwarancyjnego funduszu produkcji w ramach programu MEDIA lub poszukać podobnego sposobu ułatwiającego im dostęp do kredytowania,
 - przyjąć w 2011 roku zalecenie dotyczące promowania cyfryzacji kina europejskiego,
 - zaproponować – w komunikacie dotyczącym kina, który ma zostać opublikowany w 2012 roku – stosowne wytyczne pozwalające ocenić wsparcie publiczne na rzecz cyfryzacji kin.

8. ZACHĘCA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, BY:

- rozważyły potrzebę wspierania cyfryzacji kin, biorąc pod uwagę wspomniane powyżej cele leżące w interesie ogólnym,

— rozważyły w tym kontekście i w zgodności z europejskimi przepisami dotyczącymi konkurencji wdrożenie systemów wsparcia cyfryzacji kin, które będą uzupełnieniem finansowania prywatnego. Plany te powinny uwzględniać specyficzne uwarunkowania każdego państwa członkowskiego. Wśród opcji można by zawrzeć:

- a) wsparcie dla kin, które nie są w stanie ponieść kosztów cyfryzacji, tak by mogły one zostać ucyfrowione oraz pozostać konkurencyjnymi dla kin, które stać na zaopatrzenie się w odpowiedni sprzęt, na przykład dzięki wykorzystaniu modeli VPF;
- b) wsparcie dla kin położonych na obszarach o mniejszym zaludnieniu, gdzie liczba wydarzeń kulturalnych jest ograniczona;
- c) wsparcie dla kin promujących dzieła europejskie na przykład w ten sposób, że ich repertuar w znacznej mierze składa się z filmów europejskich;
- d) wsparcie dla kinoteek i kin zajmujących się dziedzictwem filmowym, zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 18 listopada 2010 r. w sprawie europejskiego dziedzictwa filmowego, w tym wyzwania ery cyfrowej⁽¹⁾;
- e) zachęcanie do organizowania mechanizmów służących solidarności między dystrybutorami a właścicielami kin lub wśród samych właścicieli kin;
- f) zachęcanie małych kin do łączenia się i dzielenia kosztami sprzętu cyfrowego;

— rozważyły opcję, która przewidywałaby uzależnienie pomocy państwa przeznaczonej na filmy od wytworzenia cyfrowej kopii matki, po to by zwiększyć ogólną ofertę cyfrowych filmów europejskich,

— przeanalizowały możliwość wykorzystania oferowanych przez Unię Europejską funduszy strukturalnych do finansowania projektów związanych z cyfryzacją i – w stosownych przypadkach – inicjatyw szkoleniowych.

9. ZACHĘCA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE I KOMISJĘ, ABY W RAMACH SWOICH KOMPETENCJI:

— uwzględniając obowiązujące normy ISO dla cyfrowych projekcji kinowych, dogłębniej rozważyły sposoby osiągnięcia koniecznych i odpowiednich wyników dotyczących jakości projekcji i obiegu filmów, które odpowiadałyby konkretnemu popytowi; należy tego dokonać zgodnie z zasadą neutralności technologicznej,

— wzięły pod uwagę fakt, że technologie nieustannie ewoluują i unowocześniają się, a kwestie dotyczące finansowania projekcji cyfrowych nie ograniczą się do obecnego okresu przejściowego,

— w odniesieniu do przepisów dotyczących konkurencji dołożyły wszelkich starań, by wprowadzanie w życie mechanizmów finansowania (zarówno prywatnego, jak i publicznego) służących cyfryzacji kin nie krępowało swobody właścicieli w wyborze wyświetlanych filmów,

⁽¹⁾ Dok. 14711/10.

-
- zachęcały do ustanowienia programów – skierowanych przede wszystkim do właścicieli kin i dystrybutorów – służących przekwalifikowaniu i szkoleniom w zakresie technologii cyfrowej, zwłaszcza dotyczących projekcji, nowych modeli biznesowych dla kina cyfrowego, reklamy repertuaru alternatywnego i konserwacji technicznej,
 - zbadały możliwości ułatwienia właścicielom kin i innym firmom zaangażowanym w przechodzenie na projekcję cyfrową dostępu do kredytowania, zwłaszcza za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego, gdy takie rozwiązanie stanie się możliwe.
-